

Nr 20.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om förlängd tjänstgöring för vissa värnpliktiga tillhörande armén, vilka under år 1952 avsluta första tjänstgöring; given Stockholms slott den 4 januari 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen, att antaga härvid fogat förslag till förordning om förlängd tjänstgöring för vissa värnpliktiga tillhörande armén, vilka under år 1952 avsluta första tjänstgöring.

GUSTAF ADOLF.

Torsten Nilsson.

Propositionens innehåll.

Det föreslås, att första tjänstgöringen för huvuddelen av arméns nu inneliggande utbildningskontingent av värnpliktiga skall förlängas med 20 dagar i omedelbar anslutning till nu pågående tjänstgöring.

Förslag

till

förordning om förlängd tjänstgöring för vissa värnpliktiga tillhörande armén, vilka under år 1952 avsluta första tjänstgöring.

Häri genom förordnas, att värnpliktiga tillhörande armén, vilka under år 1952 avsluta första tjänstgöring, skola i omedelbar anslutning härtill fullgöra ytterligare tjänstgöring om 20 dagar.

Från denna skyldighet undantagas värnpliktiga, vilka äro uttagna för utbildning till underofficer, samt värnpliktiga, som avses i 27 § 1 mom. D. värnpliktslagen.

Denna förordning träder i kraft omedelbart.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 4 januari 1952.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Torsten Nilsson, fråga om *förlängd första tjänstgöring för huvuddelen av arméns nu inneliggande utbildningskontingent av värnpliktiga* och anför därvid följande.

Min företrädare i ämbetet anmodade i oktober 1949 ledamoten av riksdagens andra kammare Sigurd Lindholm att inom departementet verkställa undersökning av frågan om gruppchefsutbildningen inom armén.

Lindholm har den 21 december 1951 avlämnat betänkande rörande gruppchefsutbildningen och därmed sammanhängande värnpliktsfrågor (SOU 1951:57). Betänkandet innefattar följande huvudpunkter:

a) För värnpliktiga tillhörande armén, utom de för underofficersutbildning och utbildning i specialtjänst uttagna, föreslås en ökning av första tjänstgöringen om 20 dagar (från 270 till 290 dagar).

b) För gruppchefs elever inom armén föreslås ökning av första tjänstgöringen med ytterligare 20 dagar (från 270 till 310 dagar), vilka 20 extra dagar skola placeras omedelbart före den allmänna inryckningsdagen.

c) Vidare föreslås införande av befälsövningar i anslutning till repetitionsövningar som permanent institution inom armén.

Enär remissbehandlingen av betänkandet ännu icke avslutats, är det icke möjligt att nu förelägga riksdagen på utredningsresultatet grundat förslag. Det är emellertid min avsikt att så snart ske kan framlägga dylikt förslag. Förslaget kan dock icke föreläggas riksdagen så tidigt, att beslut i ämnet kan få avseende på nu inneliggande utbildningskontingent vid armén.

Genom beslut den 9 februari 1951 förordnade Kungl. Maj:t att värnpliktiga tillhörande armén, vilka då fullgjorde och under 1951 skulle avsluta första tjänstgöring jämlikt 27 § 1 mom. A. värnpliktslagen, skulle i omedelbar anslutning till första tjänstgöringen fullgöra ytterligare tjänstgöring om 30 dagar samt att denna tjänstgöring skulle anses som under motsvarande tid fullgjord repetitionsövning.

Den sålunda beslutade förlängningen avsåg närmast att bereda ökat utrymme för utbildning i spräng- och mintjänst, handhavandet av andrahands-

vapen ävensom förbandsutbildning, för vilka utbildningsgrenar den i värnpliktslagen fastställda första tjänstgöringen icke medgav tillräckligt utrymme.

Om den förlängning av första tjänstgöringen som sålunda kom till stånd yttrade chefen för armén i sin rapport angående resultatet av utbildningen under första tjänstgöringen m. m. 1950—1951 att förlängningen visat sig värdefull genom att några av de mest framträdande bristerna i utbildningen kunnat avhjälpas.

De skäl som föranledde en utökad övningstid för den utbildningskontingent som uttryckte från första tjänstgöring år 1951 göra sig med samma styrka gällande i vad avser utbildningen av nu ineliggande kontingent. Jag anser därför erforderligt att tjänstgöringen förlänges även för denna kontingent. Jag föreslår, att denna förlängning bestämmes till 20 dagar, i huvudsak avsedda för förbandsutbildning. Enligt gällande regler skulle kontingenten rycka ut den 8 mars 1952; med 20 dagars förlängning blir uttryckningen den 28 mars.

Erforderliga medel för en sådan förlängning stå — bortsett från merkostnader på grund av prisstegring efter 1950 års utgång — till Kungl. Maj:ts förfogande under det för budgetåret 1951/52 anvisade anslaget Armén: Vissa repetitionsövningar m. m.

I enlighet med det nu anförda har inom försvarsdepartementet utarbetats förslag till förordning om förlängd tjänstgöring för vissa värnpliktiga tillhörande armén, vilka under år 1952 avsluta första tjänstgöring.

Departementschefens hemställan.

Departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att antaga upprättat förslag till förordning om förlängd tjänstgöring för vissa värnpliktiga tillhörande armén, vilka under år 1952 avsluta första tjänstgöring.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Fredrik v. Scheele.